

Indenrigsministeriets notat af 6. maj 1998 om Schengensamarbejdet, herunder om den nordiske pasunion. Teksten stammer fra Indenrigsministeriets hjemmeside.

1. Schengen-samarbejdet

Schengen-samarbejdet er et mellemstatsligt samarbejde mellem samtlige EU-lande undtagen Storbritannien og Irland. Herudover er der indgået samarbejdsaftaler med Island og Norge.

Italien og Grækenland er pr. 1. oktober 1997 fuldt ud indtrådt i Schengen-samarbejdet.

Den 19. december 1996 underskrev Danmark Schengen-konventionen sammen med de andre nordiske lande, og den 30. maj 1997 vedtog Folketinget, at Danmark skulle ratificere Schengen-konventionen, hvilket skete den 23. september 1997. Danmark og de andre nordiske lande forventes at indtræde i det praktiske Schengen-samarbejde den 25. marts 2001.

Formålet med Schengen-konventionen er at skabe fri bevægelighed for personer mellem Schengen-landene, dvs. at ophæve grænsekontrollen over for personer, der krydser en indre grænse mellem to Schengen-lande. Ved indre grænser forstås fælles landegrænser samt luft- og søhavne for så vidt angår rejser mellem to Schengen-lande. Der gives dog mulighed for, at medlemslandene midlertidig kan indføre grænsekontrol ved de indre grænser, når den offentlige orden eller den nationale sikkerhed kræver det.

Som en modvægt til den fri personbevægelighed mellem Schengen-landene styrkes grænsekontrollen ved Schengen-landenes ydre grænser til lande, der ikke er tilsluttet Schengen-samarbejdet. Medlemslandene er således forpligtet til at foretage indrejsekontrol efter en række ensartede regler af hver person, der indrejser via de ydre grænser. Endvidere styrkes samarbejdet om bekæmpelse af international kriminalitet og illegal indvandring. Dette sker bl.a. ved en styrket baglandskontrol i de enkelte lande, ligesom der indføres et tættere politisamarbejde på tværs af grænserne.

2. Schengen-samarbejdets indarbejdelse i EU

Inden for Schengen-samarbejdet er der fastsat regler om grænsekontrol såvel ved de indre grænser mellem Schengen-landene som ved Schengen-landenes ydre grænser til tredjelande.

Med Amsterdam-traktaten indarbejdes Schengen-samarbejdet i EU.

De nuværende regler inden for Schengen-samarbejdet vil blive videreudviklet inden for EU, og de nuværende Schengen-institutioner vil blive indarbejdet i EU's institutioner.

Senest ved Amsterdam-traktatens ikrafttræden skal Rådet med enstemmighed blandt samtlige de Schengen-lande, der også er medlemmer af EU – herunder Danmark – fordele Schengen-reglerne på søjle 1 og søjle 3. Kan landene ikke opnå enighed, placeres reglerne i søjle 3.

3. Danmarks stilling

Danmark forventes fra den 25. marts 2001 at deltage fuldt ud i den del af Schengen-samarbejdet, der placeres under det mellemstatslige samarbejde i søjle 3.

For så vidt angår den del af Schengen-samarbejdet, der placeres i søjle 1, vil Danmark som følge af sit forbehold vedrørende retlige og indre anliggender alene kunne deltage på et mellemstatsligt grundlag. Dette betyder, at Danmark forbliver mellemstatsligt forpligtet/berettiget af de nuværende regler inden for Schengen-samarbejdet, uanset at de placeres i søjle 1, og at Danmark ikke deltager på et overstatsligt niveau i den fremtidige udbygning af Schengen-reglerne under søjle 1.

Dette følger af Protokol om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union (artikel 3) og Protokol om Danmarks stilling (artikel 5).

Når Rådet vedtager en videreudvikling af Schengen-reglerne under de overstatslige regler i søjle 1, vil Danmark inden seks måneder skulle afgøre, om de samme regler skal gennemføres i Danmark. Beslutter Danmark sig for dette, vil